

## Το newsbeast.gr στη φωλιά των «Γερακιών του Αιγαίου»



Η τραγωδία των Ιμίων το 1996 με την απώλεια του ανθυποβρυχιακού ελικοπτήρου AB-212 με πλήρωμα τους Γιαλοψό, Βλαχάκο και Καραθανάση και η επίσης τραγική απώλεια ενός άλλου AB-212 στην Κίναρο στις 11 Φεβρουαρίου του 2016 με πλήρωμα τους Τουλίτση, Πανανά και Ευαγγέλου έχουν ένα κοινό παρονομαστή.

Του **Μαρίνου Γκασιάμη**  
Φωτογραφίες και βίντεο: **Γιάννης Κέμμος**

Επρόκειτο για ελικόπτερα του Πολεμικού Ναυτικού. Ελικόπτερα που καλούνται να φέρουν εις πέρας ορισμένες από τις πιο δύσκολες αποστολές που μπορεί κανείς να ζητήσει στο σημερινό περιβάλλον του Αιγαίου και όχι μόνο.



Τόσο τα AB-212 όσο και τα νεότερα AegeanHawks S-70 του Ναυτικού υπάγονται στην Διοίκηση Ελικοπτέρων Ναυτικού που με την σειρά της υπάγεται στο Αρχηγείο Στόλου με σχέση Διοικητικής και Επιχειρησιακής Διοικήσεως.



Οι άνθρωποι που χειρίζονται αυτά τα ελικόπτερα, πέρα από τις παραδόσεις και αξίες του Πολεμικού Ναυτικού που κουβαλάνε μέσα τους, λόγω της φύσης του «όπλου» που χειρίζονται, κάλλιστα μπορούν να θεωρηθούν μια ξεχωριστή «πάστα» ανθρώπων.

Πέρα από το γεγονός πως μέχρι πρότινος έσωζαν ζωές στο Αιγαίο μεταφέροντας ασθενείς για λογαριασμό του ΕΚΑΒ, πλέον συνεχίζουν να εκτελούν τις πρωταρχικές τους αποστολές που είναι, κυρίως, ο εντοπισμός και η εξουδετέρωση υποβρυχίων και πλοίων επιφανείας και οι επιχειρήσεις ειδικών δυνάμεων και η διάσωση ναυαγών.

Όλα αυτά βέβαια στο ιδιαίτερα απαιτητικό περιβάλλον του Αιγαίου όπου ειδικά τις χειμωνιάτικες νύχτες με καταιγίδες ακόμα και οι πλέον «θαρραλέοι» θα προτιμούσαν πέρα από κάθε αμφιβολία να είναι στο σπίτι τους.

Είναι χαρακτηριστικές οι περιγραφές χειριστών ελικοπτέρων του Πολεμικού Ναυτικού που τέτοιες χειμωνιάτικες νύχτες, με το σκοτάδι να είναι απόλυτο και με τον αέρα να τραντάζει το ελικόπτερο προς όλες τις διευθύνσεις, κατάφεραν όχι μόνο να πετάξουν και να εκτελέσουν την αποστολή τους, αλλά στο τέλος και να προσηλωθούν και στο ελικοδρόμιο κάποιας φρεγάτας που ανεβοκατέβαινε λόγω της τρικυμίας που επικρατούσε.

Το Newsbeast.gr είχε την ευκαιρία να μπει στην στεριανή «φωλιά» αυτών των σπάνιων ανθρώπων. Των ελικοπτεράδων του Πολεμικού Ναυτικού που μας υποδέχθηκαν στο Ναυτικό Οχυρό στο Κοτρώνι Μαραθώνα.

Μας υποδέχθηκε και μας ξενάγησε στις εγκαταστάσεις ο Διοικητής της Διοίκησης Ελικοπτέρων Ναυτικού Πλοίαρχος Ηλίας Ράπτης.



Φιλόξενος, λιτός και πολύ καλά καταρτισμένος όπως αρμόζει σε άνθρωπο του Πολεμικού Ναυτικού μας εξήγησε πως η αποστολή της Δ.Ε.Ν. είναι, να ενεργεί μέσα στα όρια των εντολών και κατευθύνσεων του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού και του Αρχηγού Στόλου για την οργάνωση, διοίκηση, εκπαίδευση, συντήρηση και επισκευή του υλικού και γενικά την ετοιμότητα και προετοιμασία των ελικοπτέρων του ΠΝ και των Υπηρεσιών του, με σκοπό την ανάληψη από αυτά οποιουδήποτε έργου, μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους.

Στην Διοίκηση Ελικοπτέρων Ναυτικού μας επεσήμανε πως υπάγονται υπό πλήρη διοίκηση η Σχολή Ελικοπτέρων Ναυτικού (ΣΕΝ), η Βάση Ελικοπτέρων Ναυτικού (ΒΕΝ) και ο Ελικοσταθμός Αμφιάλης ενώ υπό διοικητική διοίκηση υπάγονται οι δύο Μοίρες Ελικοπτέρων που διαθέτει το Πολεμικό Ναυτικό.





Το 1975 το Ελληνικό Πολεμικό Ναυτικό παρέλαβε τέσσερα ελικόπτερα SA 319 Alouette III, διαμορφωμένα για ανθυποβρυχιακό πόλεμο. Ήταν τα πρώτα ελικόπτερα που παρέλαβε το Πολεμικό Ναυτικό. Σήμερα βρίσκονται δύο από τα ελικόπτερα σε υπηρεσία, με ρόλο εκπαίδευσης.



Στην μία Μοίρα είναι τα παλαιότερα AB-212 και στην δεύτερη τα σύγχρονα S-70 AegeanHawks. Ανάμεσα στα όσα μας έδειξε ο διοικητής ήταν και οι εγκαταστάσεις της Σχολής Ελικοπτέρων Ναυτικού

Η Σχολή Ελικοπτέρων Ναυτικού (ΣΕΝ) έχει ως έργο τη βασική εκπαίδευση νέων Χειριστών και τη μετεκπαίδευση τους, στους τύπους ελικοπτέρων. Επιπλέον εκπαιδεύει Χειριστές και πληρώματα στη διαφυγή από βυθιζόμενο ελικόπτερο, στο ειδικευμένο σχολείο διαφυγής (HELO DUNKER), καθώς επίσης παρέχει θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση στους Χειριστές Συσκευών, Συντηρητές και στο προσωπικό του ΠΝ που εμπλέκεται στις επιχειρήσεις των ελικοπτέρων (ομάδες υποδοχής και υποστηρίξεως ελικοπτέρων στα πλοία του Στόλου).

### **Το σχολείο διαφυγής**

Ο πρώτος σταθμός της ξενάγησης που μας έγινε ήταν στο ειδικευμένο σχολείο διαφυγής (HELO DUNKER). Εκεί η εμπειρία που αποκομίζουν τα στελέχη του Πολεμικού Ναυτικού και όχι μόνο είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Όπως επισημαίνεται και στον σχετικό φυλλάδιο που μας έδωσαν οι άνθρωποι της Σχολής αυτής οι πτήσεις εν γένος περιλαμβάνουν κινδύνους. Κατά συνέπεια κατά την πτήση ενός ιπτάμενου μέσου υπάρχει πάντοτε η πιθανότητα πτώσεως ή αναγκαστικής προσγείωσης (προσθαλασσωσεως) από διάφορους παράγοντες. Στατιστικά από την περίοδο 1955 -1961 δείχνουν ότι τα 2/3 των ατυχημάτων είχαν σαν αποτέλεσμα την πτώση Ελικοπτέρων και Αεροσκαφών στη θάλασσα. Παρότι, μόνο το 12% από αυτά τα ατυχήματα κατατάσσεται στην κατηγορία των μειζόνων αεροπορικών ατυχημάτων, το 52% εξ αυτών ήταν θανάσιμα.

















Από το 1971 που ξεκίνησε η λειτουργία των πρώτων κέντρων διαφυγής το ποσοστό θανάσιμων ατυχημάτων μειώθηκε στο 14%. Για αυτό τον σκοπό από το σχολείο αυτό περνούν όλοι οι ιπτάμενοι της χώρας, ενώ υπάρχει η δυνατότητα να παρακολουθήσει και όποιος ιδιώτης ενδιαφέρεται.

Λόγω δε το πολύ υψηλού επιπέδου ξένες ένοπλες δυνάμεις στέλνουν στελέχη τους για να εκπαιδευτούν. Χαρακτηριστικά την στιγμή της ξενάγησής μας στην πισίνα ξεκινούσε η εκπαίδευση ενός στρατιωτικού από την ΠΓΔΜ!





Σκοπός της εκπαίδευσης είναι η απόκτηση της ικανότητα διαφυγής από βυθιζόμενο ελικόπτερο ή αεροσκάφος κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες.

Η εκπαίδευση διαρκεί 2 ημέρες και εκτελείται σε απόλυτα ελεγχόμενο και ασφαλές περιβάλλον παρουσία δυτών και ιατρικής ομάδας. Η εν λόγω εκπαίδευση δίνει με ρεαλιστικό τρόπο την εμπειρία και την αίσθηση που βιώνεται από την πτώση στη θάλασσα και τη βύθιση ενός ιπτάμενου μέσου και χωρίζεται σε θεωρητική και πρακτική ως εξής:

## **1η Ημέρα**

### Θεωρητική εκπαίδευση

- Αναπνευστική συσκευή HEED (χαρακτηριστικά, δυνατότητες, χρήση )
- Ενεργοποίηση σωσιβίου
- Θέση πρόσκρουσης
- Θέση προσανατολισμού
- Διαφυγή από το ανατρεπόμενο κάθισμα

### Πρακτική εκπαίδευση

- Χρήση της αναπνευστικής συσκευής HEED
- Ενεργοποίηση σωσιβίου σε βάθος
- Διαφυγή από το ανατρεπόμενο κάθισμα με χρήση HEED

## **2η Ημέρα**

### Θεωρητική εκπαίδευση

- Ανάλυση της διαδικασίας διαφυγής
- Αποφυγή και αντιμετώπιση προβλημάτων κατά τη διαφυγή.
- Σωστική λέμβος
- Διαδικασία περισυλλογής με HOIST

### Πρακτική εκπαίδευση

- Φάσεις καθόδου ομοιώματος
  1. Ημέρα
  2. Ημέρα με ανατροπή
  3. Ημίφως με ανατροπή
  4. Σκοτάδι με ανατροπή
  5. Ημέρα με χρήση αναπνευστικής συσκευής
  6. Ημέρα με ανατροπή και χρήση αναπνευστικής συσκευής
- Χρήση σωστικής λέμβου

- Περισυλλογή με HOIST

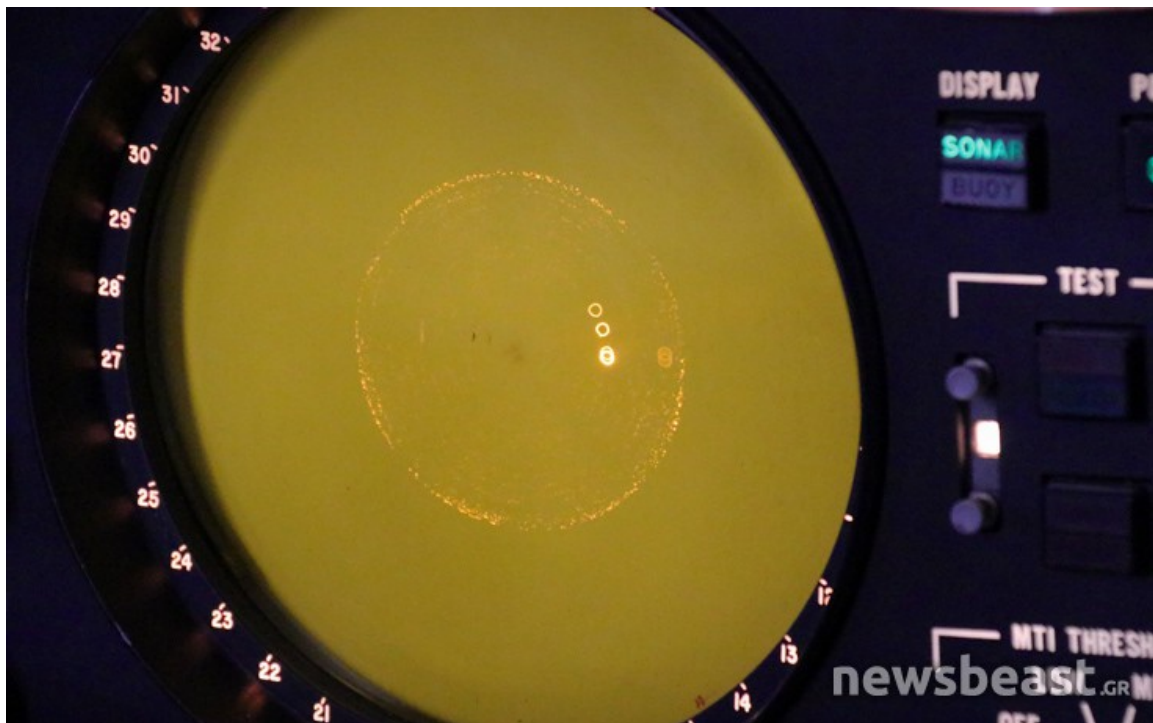
Η πρακτική εκπαίδευση Χειριστών Συσκευών

Ο επόμενος σταθμός της ξενάγησης μας ήταν ο χώρος που γίνεται η εκπαίδευση των συσκευών εντοπισμού των υποβρυχίων που είναι ίσως η πιο σημαντική αποστολή των ελικοπτέρων του Πολεμικού Ναυτικού.









Όπως μας εξήγησε ο Διοικητής, τα ελικόπτερα του Πολεμικού Ναυτικού λόγω αυτής της συσκευής εντοπισμού, είναι ο χειρότερος εφιάλτης ενός υποβρυχίου, καθώς ενώ μπορεί αυτό να εντοπίσει από απόσταση τα πλοία που ψάχνουν να το βρουν, το ελικόπτερο που αιωρείται πάνω από την επιφάνεια είναι επί της ουσίας άρατο για το υποβρύχιο.

Έτσι όταν το υποβρύχιο εντοπιστεί από ένα ελικόπτερο, συνήθως πλέον η κατάληξη για το υποβρύχιο είναι μοιραία.

### **Τα «Γεράκια του Αιγαίου»**

Αμέσως μετά η ξενάγηση μας έφερε στο ελικοδρόμιο της Διοίκησης όπου βρίσκονταν σταθμευμένα δύο S-70 AegeanHawk.

Η 2η Μοίρα Ελικοπτέρων του Πολεμικού Ναυτικού διαθέτει 11 Ε/Π S-70 (8 Ε/Π S70B6 με αναλογικά όργανα πτήσεως και 3 Ε/Π S70B με ψηφιακά (Glass Cockpit)).

Το Ε/Π S-70 κατασκευάζεται από την εταιρία Sikorsky, έχει δυο κινητήρες, τετραπτέρυγο αναδιπλούμενο στροφέιο, Auxiliary Power Unit (APU), Dipping Sonar, ESM, Radar, FLIR, αυτόματο σύστημα πτήσης (AFCS), Hoist, HIFR, RAST και όλα τα απαραίτητα όργανα και συσκευές για πτήση IFR και εκπλήρωσης των αποστολών του.









Επιχειρεί από πολεμικά πλοία ή βάσεις ξηράς και μπορεί να φέρει μέχρι 3 τορπίλες MK46 mod 1/2/5, 1 κατευθυνόμενο βλήμα Penguin και 4 κατευθυνόμενα βλήματα Hellfire στην ναυτική τους έκδοση.

Οι κύριες αποστολές που αναλαμβάνει, είναι εναντίον στόχων επιφανείας (ASuW) (εντοπισμός και προσβολή), εναντίον υποβρυχίων στόχων (ASW) (εντοπισμός και προσβολή) και επιτήρηση επιφανείας. Επιπλέον, αναλαμβάνει αποστολές έρευνας και διάσωσης (SAR), μεταφοράς εξωτερικών φορτίων (VERTREP) και ειδικών επιχειρήσεων (Special Ops).

Από το 1995 που παρελήφθησαν τα πρώτα 5 Ελικόπτερα αυτού του τύπου, μέχρι και σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί πάνω από 35,000 ώρες πτήσεων και η 2η Μοίρα Ελικοπτέρων έχει βραβευθεί για τον μηδενικό συντελεστή ατυχημάτων, καθώς και για τις διασώσεις/αεροδιακομιδές που έχει πραγματοποιήσει, έχοντας διασώσει εκατοντάδες άτομα.







Τα Ε/Π S-70 του ΠΝ, αποτελούν ειδική έκδοση των Ε/Π SH-60 SeaHawk του πολεμικού ναυτικού των ΗΠΑ και έχουν λάβει την ονομασία AegeanHawk.

Το έμβλημα της μονάδας φέρει ως κύριο σύμβολο το γεράκι που είναι γενναίο και υπερήφανο πτηνό με χαρακτηριστικά την ορμητικότητα και την εξαιρετική όραση. Το γεράκι αναπαρίσταται με ανατολικό προσανατολισμό σε νυχτερινό περιβάλλον, συμβολίζοντας την ικανότητα των Ελικοπτέρων S70 να επιχειρούν τη νύχτα. Η ικανότητα οράσεως συμβολίζεται με την ανάκλαση στο σημείο του οφθαλμού σε σχήμα σταυρού.

### **Τα Agusta Bell 212**

Τελευταίος σταθμός της ξενάγησης μας ήταν το υπόστεγο συντήρησης. Εκεί είδαμε ελικόπτερα της πρώτης Μοίρας Ελικοπτέρων του Πολεμικού Ναυτικού. Τα γνωστά Agusta Bell 212 αλλά και τα ελικόπτερα της Ακτοφυλακής Aegean Dauphin AS 365 N 3 που εδρεύουν στον ίδιο χώρο.



Τα ελικόπτερα αυτά, αποκτήθηκαν λίγο πριν τους Ολυμπιακούς. Σύμφωνα με γνωρίζοντες, το κόστος αγοράς ενός τέτοιου ελικοπτήρου, ανάλογα με τα συστήματα που θα έχει, μπορεί να φτάσει και τα 7,5 εκατομμύρια ευρώ



Η 1η Μοίρα Ελικοπτέρων του Πολεμικού ναυτικού διαθέτει 7 ελικόπτερα AV 212 ανθυποβρυχιακού πολέμου.





Το ελικόπτερο AB212 έχει κατασκευαστεί από την εταιρία Agusta, έχει δυο κινητήρες, διπτέρυγο κύριο στροφέιο, DippingSonar, Radar, FLIR, αυτόματο σύστημα σταθεροποίησης πτήσης (ASE), αυτόματο σύστημα σταθεροποίησης σε αιώρηση (AATH), βαρούλκο ανέλκυσης (Hoist), πρότυπο τακτικό σύστημα OCTOPUS κατασκευασμένο εξ' ολοκλήρου από προσωπικό της Μοίρας.

Το ελικόπτερο AB 212 επιχειρεί από πολεμικά πλοία ή βάσεις ξηράς και μπορεί να φέρει μέχρι 2 τορπίλες MK46 και 1 πυροβόλο MG-3.

Οι κύριες αποστολές που αναλαμβάνει, είναι εναντίον υποβρυχίων στόχων (ASW) (εντοπισμός και προσβολή), εναντίον στόχων επιφανείας (ASuW) (εντοπισμός και προσβολή), και επιτήρηση επιφανείας. Επιπλέον, αναλαμβάνει αποστολές έρευνας και διάσωσης (SAR), μεταφοράς εξωτερικών φορτίων (VERTREP) και ειδικών επιχειρήσεων (ταχεία καταρρίχηση ανδρών των υποβρυχίων καταστροφών, ρίψη αλεξιπτωτιστών, κλπ.).

Η πολύχρονη υπηρεσία των ελικοπτέρων AB 212 ξεκινά από την παραλαβή τους από το ΠΝ το 1979. Από τότε και επί 35 συνεχόμενα έτη, τα Ε/Π AB 212 προσφέρουν αδιάλειπτα τις υπηρεσίες τους στο Πολεμικό Ναυτικό, έχοντας μέχρι τώρα συμμετάσχει επιτυχώς σε πλειάδα επιχειρήσεων και αποστολών, τόσο σε εθνικό όσο και σε διασυμμαχικό πλαίσιο.

Για τελευταία αφήσαμε την θέα από τον πύργο ελέγχου του Οχυρού, η οποία αν είναι καλός ο καιρός φτάνει μέχρι την Άνδρο.



Η τοποθεσία του Οχυρού εξάλλου δεν είναι τυχαία, μιας και βρίσκεται στρατηγικά τοποθετημένο, δίνοντας την δυνατότητα στα ελικόπτερα που απογειώνονται από αυτό να φτάνουν σε μικρό χρονικό διάστημα στις εσχατιές του Αιγαίου ενισχύοντας από την πλευρά τους το ρητό του Πολεμικού Ναυτικού: «Μέγα το της Θαλάσσης Κράτος».